

Liikenne- ja viestintäministeriölle

Dnro: VN/15033/2019-LVM-157

Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston periaatepäätökseksi liikenteen automaatiosta

Suomen Huolinta- ja Logistiikkaliitto ry (jäljempänä "SHLL") kiittää mahdollisuudesta lausua liikenteen automaation periaatepäätöksen luonnoksesta. SHLL edustaa huolinta- ja logistiikka-alan yrityksiä, jotka yhdessä vastaavat valtaosasta Suomen ulkomaankaupan tuotteiden vienti- ja tuontikuljetuksista sekä niihin liittyvistä tullauksista ja lisäpalveluista kaikissa liikennemuodoissa.

Periaatepäätöksen luonnos on perusteellisesti ja hyvin laadittu. Luonnoksessa on tarkasteltu monipuolisesti liikenteen automaatiokehitykseen liittyviä haasteita ja toimenpidetarpeita niin kansallisesti kuin EU-vaikuttamisen myötä ja luonnos antaa hyvän ja realistisen näkemyksen liikenteen automaation nykytilasta Suomessa ja kehittämistarpeista ja haasteista.

Periaatepäätöksessä todetaan, että kehittyvä liikenteen automaatio on osa liikenteen digitalisaatioprosessia, ja kyse on globaalista megatrendistä, joka on itsessään riippumaton Suomessa tehtävistä toimenpiteistä. Tämä lähtökohta ja näkökulma on huomioitu luonnoksessa, jossa hyvin korostuu se, että liikenteen automaatiota Suomessa tulee edistää vaikuttamalla vahvasti liikennealan EU- ja kv-tason sääntelyyn, koska liikenteen automaatio tarvitsee tuekseen kansainvälisesti laadittua sääntelyä sekä kansainvälisesti sovittuja menettelytapoja ja standardeja.

Hyvää luonnoksessa on myös se, että siinä liikenteen automaatioon liittyvien epävarmuuksien taklaamiseksi todetaan keskeiseksi keinoksi yksityisten ja julkisten toimijoiden tiiviin ja aktiivisen yhteistyö, jonka mekanismeja on tarve kehittää. Toimenpiteeksi yhteistyön edistämiseksi ehdotetaan erilaisia sidosryhmäverkostoja, joiden avulla samalla varmistetaan, että tieto käynnissä olevista hankkeista kulkee julkisen ja yksityisen sektorin välillä. Sidosryhmäverkostot ovat tärkeitä ja niihin kannattaa panostaa, että ne oikeasti hyödyttävät verkostotoimintaan osallistuvia tahoja.

Luonnoksessa on nostettu esille, että on vielä epäselvää, miten fyysistä infrastruktuuria on tarve kehittää liikenteen automaation takia. On tärkeää, että perusinfra kuntoon ja korjausvelkaan kiinnitettäisiin huomiota, sillä nämä ovat selkeitä pullonkauloja automaation kehittämisessä. Heikossa kunnossa oleva perusinfra ja väyliin kohdistuva korjausvelka ovat selkeitä haasteita Suomessa tie- ja raieliikenteelle ja näin ollen myös nähdäksemme automatisaatiokehitykselle. Tie-, rata- ja vesiväylaverkon korjausvelan vähentäminen kestäväälle tasolle vaatii pitkäjänteistä investointihalukkuutta. Fyysistä liikenneinfrastruktuuria kehittämällä on

mahdollisuus varmistaa ja tukea automaation kehityskulkua Suomessa.

Liikenteen automaatio tarvitsee toimivan fyysisen infrastruktuurin lisäksi datainfrastruktuurin kehittymistä. Luonnoksessa on tunnistettu SHLL:n näkökulmasta hyvin ne eri kuljetusmuotojen tarpeet digitaaliselle infrastruktuurille, joilla kehitetään ja varmistetaan automaation kehittymistä kyseisillä kuljetussektoreilla.

Tärkeä kohta periaatepäätöksessä on esitykset liikennealan tietoperusteisen toimintaympäristön kehittämiseksi, sillä liikenteen automaatio tarvitsee tuekseen digitaalista, reaaliaikaista, luotettavaa ja toimijoiden välillä pääsääntöisesti avointen ohjelmointirajapintojen kautta liikkuvaa staattista tietoa ja dynaamista tietoa. SHLL katsoo, että liikennedatan jakamista ja hyödyntämistä tulee edistää Suomessa. On kuitenkin tärkeää, että yrityksiltä kerättävän ja niiden omistaman datan hyödyntäminen tulee perustua jatkossakin yritysten osalta vapaaehtoisuuteen, kaupallisiin ratkaisuihin ja yritysten välisiin sopimuksiin. Liikenteen automaation edistämiseksi kerättävällä ja jaettavalla digitaalisella tiedolla on läheinen yhteys ja samoja haasteita kuin tavaralogistiikan tietoperusteisen toimintaympäristön kehittämisessä. SHLL katsoo, että logistiikka-alan digitaalisen tiedonjaon kehittymistä on mahdollista edistää liikenteen automaatiokehityksen ja sen digitaalisen tiedonjaon kautta.

Helsingissä 28.5.2021

Kunnioittaen

SUOMEN HUOLINTA- JA LOGISTIKKALIITTO RY

Petri Laitinen
Toimitusjohtaja